

Sectorial Cooperatives d'ensenyament de les Illes Balears (UCTAIB). Posicionament davant la LOMLOE

Educació i escola cooperativa: visió i identitat

Les cooperatives d'ensenyament de les Illes Balears que representen a més de 8000 alumnes als seus centres concertats i privats i que formam part de la xarxa nacional de cooperatives representades per UECOE amb més de 600 cooperatives a tot l'estat espanyol, 26.000 socis, sòcies i treballadors i representant a 277.000 famílies i amb uns 300.00 alumnes, vol traslladar a la societat el seu posicionament i les seva preocupació davant la LOMLOE.

El cooperativisme educatiu. posant per endavant, i conscientment, la seva visió de l'educació: una educació entesa com a servei públic, de tothom i per a tothom, el qual ha de promoure que tota la ciutadania pugui exercir de manera efectiva el dret a l'educació; una educació que, sostinguda amb fons públics, sigui universal i tingui com a fonaments l'equitat i la millora contínua de la qualitat de l'ensenyament.

Les cooperatives d'ensenyament ens definim com a entitats privades de titularitat col·lectiva que, pel fet de ser cooperatives, configuren les seves accions amb la finalitat de prestar servei públic educatiu. És per això, que creiem que la prestació d'aquest servei no té per què quedar lligada de manera exclusiva a un tipus de titularitat. I és per això també que aquesta visió, a vegades, és qualificada com a pròpia d'una escola concertada d'interès públic o comunitari, denominació on el cooperativisme es veu reflectit plenament.

Durant els últims anys el cooperativisme educatiu s'ha manifestat en la necessitat de revisar i actualitzar la LOE; la LOMQUE no va tenir la resposta que s'esperava, més aviat, a banda de deixar sense resoldre importants temes (com ara l'actualització del model de concertació) aquesta legislació va establir una sèrie de qüestions que, per a molts representants de la comunitat educativa (i, entre ells, per al cooperativisme educatiu) van representar autèntiques regressions en les polítiques educatives.

El projecte de la LOMLOE recull una sèrie d'aspectes que jutgem coherents amb la visió de l'educació que té el cooperativisme educatiu. Entre altres, en destacariem els següents:

- Apostar per continguts i metodologies que possibiliten la formació de l'alumnat per a **l'exercici actiu de la ciutadania i el respecte als Drets Humans i al pluralisme** propi d'una societat democràtica, i el treball de desenvolupar l'agenda 2030.
- Impulsar actuacions que acceleren la **transformació del sistema educatiu cap a un model d'escola inclusiva**, eliminant aspectes clarament segregadors que tenen cabuda en l'actual LOMQUE. La inclusió educativa suposa assumir la diversitat funcional en el més ampli sentit, i per això donem suport a la millora en la dotació de recursos i de personal als centres ordinaris per treballar més decididament per la inclusió.
- I, de manera més general, **adoptar un explícit enfocament de drets** en l'orientació de moltes qüestions: en la consideració dels drets de la infància entre els principis rectors del sistema educatiu, en la centralitat de la igualtat de gènere a través del foment de la coeducació, en la importància que mereix l'educació en valors cívics i ètics...
- Com a cooperatives de les Illes Balears i pioneres en l'ensenyament de la llengua catalana **aplaudim la nova normativa on es parla de la llengua vehicular** que serà la pròpia del seu territori i que per ésser minoritària s'ha de protegir. Malgrat aquest canvi de llengua vehicular es mantindrà l'obligatorietat de saber l'altre llengua oficial que és el castellà i així hi haurà possibilitats d'igualar el coneixement de les dues llengües.

Reivindicam:

a) La millora urgent del mòdul de concert.

El cooperativisme educatiu considera que, en les actuals circumstàncies, aquest servei educatiu dels centres concertats es dona en una **situació d'infr finançament (des del 2008, no s'ha revisat)**. Per això, tot i que defensam el respecte a la gestió privada dels centres concertats ajustada a la normativa, valorem positivament el fet que les conclusions d'aquest estudi s'incorporin de manera efectiva al Pla d'increment de la despesa pública educativa. Resulta de cabdal importància que **es doti al conjunt del sistema dels recursos econòmics necessaris per assolir els objectius de la nova legislació. Fer realitat aquesta previsió ens sembla totalment urgent.**

b) Garantir els recursos necessaris a fi d'assegurar una escolarització equilibrada de tot l'alumnat.

Sempre hem estat d'acord amb una escolarització equilibrada de l'alumnat, especialment d'aquell amb necessitat específica de suport educatiu, dins d'un marc d'igualtat en l'aplicació de les normes d'admissió, la qual cosa suposa l'establiment de les mateixes àrees d'escolarització per als centres públics i privats concertats i **solicitam para tots els centres educatius sostinguts amb fons públics tinguem accés a tots els recursos personals i econòmics necessaris** que han d'assegurar l'atenció i els suports de tot tipus que l'alumnat requereix.

El cooperativisme defensa el manteniment d'un **equilibri** entre la xarxa de centres de **titularitat pública** i la que constitueixen els **centres privats-concertats**, totes dues integrants dins **un únic sistema educatiu**.

La consideració subsidiària d'una xarxa o de l'altra juga en contra de la qualitat del conjunt del sistema: **cap projecte educatiu que cerca la qualitat no pot créixer des d'una posició subsidiària**. Per contra, la complementarietat d'ambdues xarxes, entesa des del principi de corresponsabilitat de tots els centres sostinguts amb fons públics amb un servei educatiu de caràcter públic, redunda en la millora del sistema educatiu.

Per això, **reclamem** que en la programació de la xarxa de centres, i concretament en l'incremento previst de llocs escolars de titularitat pública, **es valori el funcionament i la qualitat educativa dels centres sostinguts amb fons públics** que, des de la iniciativa social, ofereixen el servei públic educatiu amb uns fins i en unes condicions equiparables als centres de titularitat pública.

Entenem que el **primer cicle d'infantil** i d'acord amb el que recull el propi projecte de llei, ha d'anar encaminat a **que les cooperatives pel caràcter dels seus projectes, on priva l'interés de la comunitat**, i per la seva capacitat com a agent proveïdor de serveis públics, aspira a ser un interlocutor de referència a l'hora de desenvolupar un possible model de convenis en aquesta etapa, tal com el projecte de llei assenyala. I alhora **reclamem una planificació adequada de l'increment de l'oferta de places de titularitat pública en l'educació infantil**. Aquesta planificació ha de ser compatible amb el manteniment de la viabilitat d'aquells centres compromesos amb l'oferiment del servei en aquesta etapa en

unes condicions d'equitat, qualitat i garanties del seu caràcter educatiu.

També **reclaman la nostra participació en la implementació del pla de modernització de la Formació Professional** i que es tingui en compte el compromís de les cooperatives per desenvolupar cicles formatius lligats a les necessitats de la societat actual i de la FP Dual

c) Per un reconeixement efectiu de la singularitat del cooperativisme educatiu

Finalment, el projecte de llei presenta com a novetat significativa un reconeixement explícit de la singularitat del cooperativisme educatiu. Entre altres referències, quan parla de la preferència per acollir-se al règim de concerts, es fa menció als centres educatius "que estén constituidos y funcionen en régimen de cooperativa, cuya especificidad será objeto de reconocimiento en la normativa correspondiente".

Les cooperatives d'ensenyament sempre han demanat un estatus jurídic propi i diferenciats. Així doncs, veiem en l'esmentat articulat un reconeixement de la singularitat del model de l'escola cooperativa i, per tant, **esperem que el seu desenvolupament es concreta en accions i mesures properes que materialitzen l'especificitat reconeguda:** tant en la normativa educativa com en aquella que regula el propi cooperativisme.

Finalment **Volem expressar la necessitat d'un pacte Educatiu** tan a les Illes Balears com a l'Estat Espanyol. **L'educació no potser moneda de canvi, per cada nou govern.**

Palma a 26 de novembre 2020

President Sectorial cooperatives d'Ensenyament de la UCTAIB

Enric Pozo Mas